

Morten Fjord har valgt at opsige sin stilling. Det gør han i protest – også for at gøre opmærksom på et problem, der generelt gælder i den offentlige sektor. Problemet er, at der er ledelseskriser i den offentlige sektor.

Ifølge Jan Nørgaard, der sammen med Lars Bo Kaspersen har skrevet bogen ”Ledelseskriser i Konkurrencestaten”, er der lige nu mange steder, hvor der sker sammenstød. Jan Nørgaard peger på, at der er tale om en historisk værdikonflikt mellem konkurrencestat og velfærdsstat:”:

Vi kan se, at på den ene side har vi konkurrencestaten, der er bygget op om et pointkapløb fra vugge til grav med en individualisme, der nogle gange bliver til hyperindividualisme. Suppleret af performance-management systemer, som konkurrencestaten bruger, er der opstået en enstregig styringsfiksering, som reelt bygger på ulighed eller truslen om eksklusion. Hvis ikke du vil eller kan performe, som styringsregimerne kræver, er du dømt ude. På den anden side er velfærdsstaten bygget op om trykthed, fællesskab og lighed.”, siger han og fortsætter:

”Værdisammenstødene er nogle steder åbne og tydelige, men i de fleste tilfælde foregår de i det skjulte og medvirker til uhensigtsmæssige ledelsespositioner og dårligt samarbejde. Der er opstået et uklart ledelses- og samarbejdsrum, og på den måde kan man sige, at maskinrummet i den offentlige sektor er gået i ”udu”. Vi bygger jo vores offentlige sektor på dialog og samarbejde eller hvad? Det er en pine for alle parter”, siger han.

Kan ikke udleve fagligheden

Ifølge Jan Nørgaard er konsekvensen, at velfærdsstatens værdier på forskellig måde bliver udfordret og i en række tilfælde fejlet af brættet. For eksempel fylder den brede dannelsesstanke meget i folkeskolens formålsparagraf, men den fylder ikke nær så meget i et regneark over elevernes læringsprogression.

”Grundlæggende er der for mange, der ikke tager det seriøst, hvorfor vi *egentlig* har skole for børn og unge mennesker, selvom det er beskrevet i formålsparagraffen. De, der skal stå for økonomistyring, har taget magten i ”alliance” med konkurrencestatsværdier og styringsfiksering. Det paradoksale er, at ingen vinder i denne situation. Vi får hverken mere konkurrencekraft, en bedre faglig udvikling eller glade lærere og elever, når fokus er regneark og styringsfiksering. Tiden kan bruges meget bedre, siger Jan Nørgaard. Han oplever, at mange lærere søger væk fra folkeskolen og over på fri- og privatskoler, og at det i stigende grad bliver sværere at rekruttere dygtige og engagerede lærere til folkeskolen.

”Problemet er, at de ikke i tilstrækkeligt omfang ikke kan udleve deres faglighed der, hvor de er ansat. Det er en katastrofe for folkeskolen”, siger Jan Nørgaard.

Han peger på, at det er et værdisammenstød, som er opstået over de sidste 25 år i samfundsudviklingen.

”Vi er endt i en situation, hvor to vidt forskellige værdisæt støder mod hinanden. Og man bliver ”rundforvirret”, fordi maskinrummet i den offentlige sektor er gået i

stykker”, siger Jan Nørgaard, der udover bogskriveriet er direktør i Cairos, der arbejder med organisationsudvikling og har erfaring med at afhjælpe omtalte problemstillinger. I det arbejde er det vigtigt at nå en fælles grundforståelse på tværs af de værdier, de forskellige parter repræsenterer – parterne skal nå frem til et fælles *hvorfor*, som ligger til grund for samarbejdet. Det kræver mod og tid at gå ind i den proces, og det er der heldigvis flere, der gør, og dermed er de med til at bryde den uhensigtsmæssige måde at bruge skattekrone på.

”Det er strukturelt bestemt og er ikke nogens skyld. Tidligere var vi bedre til at være fagligt uenige, men i dag har vi ikke tid - vi har så mange ting, vi skal nå, at der ikke er tid til at være uenige og drøfte aspekterne. Desværre er vores evne til at dvæle ved uenighederne og sammen finde enighed og nye veje at gå ikke blevet bedre”, siger Jan Nørgaard.